

PARTEA II - REGULAMENTUL DE PROGRAMARE A UNITĂȚILOR DE PRODUCȚIE DISPECERIZABILE

2004

Acronime

AAC	Capacitate Deja Alocată	AAC	Already Allocated Capacity
ATC	Capacitate Disponibilă de Interconexiune Internațională	ATC	Available Transfer Capacity
ETSO	Asociația Operatorilor de Transport și Sistem din Europa	ETSO	European Transmission and System Operators
NTC	Capacitate Netă de Interconexiune Internațională	NTC	Net Transfer Capacity
OM	Operator de Masurare	MO	Metering Operator
OPE	Operatorul Pieței de Echilibrare	BMO	Balancing Market Operator
OPEE	Operatorul Pieței de Energie Electrică	MO	Market Operator
OTS	Operatorul de Transport și de Sistem	TSO	Transmission System Operator
PRE	Parte Responsabilă cu Echilibrarea	BRP	Balance Responsible Party
PZU	Piața pentru Ziua Următoare	DAM	Day-Ahead Market
PIP	Prețul de Închidere a Pieței	MCP	Market Clearing Price
SEN	Sistem Electroenergetic National	NES	National Energy System
TRM	Marja de Siguranță a Interconexiunii Internaționale	TRM	Transmission Reliability Margin
TTC	Capacitate Totală de Interconexiune Internațională	TTC	Total Transmission Capacity

Definiții

Consum Dispecerizabil Dispatchable Load	Loc de consum la care puterea consumată poate fi modificată la cererea Operatorului de Transport și de Sistem
Consumator de Energie Electrică Consumer	Persoană fizică sau juridică ce cumpără sau consumă energie electrică pentru consumul propriu și, eventual, pentru un subconsumator racordat la instalațiile sale
Consumator Dispecerizabil Dispatchable Consumers	Consumator cu locuri de consum înregistrate cu Consum Dispecerizabil
Cod Comercial Commercial Code	Colecție de documente care reglementează participarea și relațiile comerciale pe piața angro de energie electrică
Cod de Identificare al Părții Responsabile cu Echilibrarea BRP Identification Code	Cod alfanumeric alocat fiecărei Părți Responsabile cu Echilibrarea de Operatorul de Transport și de Sistem
Cod de Identificare pe Piața de Echilibrare BM Identification Code	Cod alfanumeric alocat fiecărui Participant la Piața de Echilibrare de Operatorul Pieței de Echilibrare
Cod de Identificare pe Piața pentru Ziua Următoare DAM Identification	Code Cod alfanumeric alocat fiecărui Participant la PZU de Operatorul Pieței de Energie Electrică
Codul de Măsurare a Energiei Electrice Measurement Regulations	Reglementare tehnică dincadrul legislației specifice sectorului energiei electrice care stabilește obligativitatea și principiile de măsurare a energiei electrice schimbate între instalații ale persoanelor juridice sau fizice care desfășoară activități de producere, transport, distribuție, furnizare sau utilizare
Codul Tehnic al Rețelelor Electrice de Distribuție Distribution Code	Colecție de reglementări cu caracter tehnic prin care se stabilesc reguli și proceduri obligatorii pentru toți participanții la Piața de Energie Electrică, pentru planificarea, dezvoltarea, exploatarea, administrarea și întreținerea Rețelelor Electrice de Distribuție
Codul Tehnic al Rețelei Electrice de Transport Grid Cod	Act normativ care face parte din sistemul de reglementări specific transportului energiei electrice și conducerii prin dispecer a SEN

Declarație de Disponibilitate Availability Declaration	Document transmis Operatorului de Transport și de Sistem specificând disponibilitatea Unităților Dispecerizabile ale respectivului Producător în [săptămâna] calendaristică următoare
Dispoziție de Dispecer Dispatch Command	Comanda dată de către OTS, în conformitate cu Codul Tehnic al RET, persoanei de contact a unui Producător de Energie Electrică, de a modifica puterea generată sau modul de funcționare al unei Unități de Producție.
Export Export	Livrarea fizică sau comercială de Energie Electrică din Sistemul Electroenergetic Național în alte țări
Import Import	Livrarea fizică sau comercială de Energie Electrică din alte țări în Sistemul Electroenergetic Național
Interconexiune Interconnection	Echipament (de exemplu linie sau transformator) prin care se conectează două arii de reglaj sau două sisteme electroenergetice
Interval de Dispecerizare Dispatch Interval	Perioadă de o (1) oră, pentru care fiecare Producător de Energie Electrică ce deține Unități Dispecerizabile, Consumator Dispecerizabil sau Parte Responsabilă cu Echilibrarea, după caz, trebuie să transmită Notificări Fizice conform prevederilor secțiunii 6
Notificare Fizică Physical Notification	Document care stabilește programul de funcționare al producției nete, schimburilor și consumului de Energie Electrică în Sistemul Electroenergetic Național, precum și al Exporturilor sau Importurilor, conform tranzacțiilor bilaterale pe care participanții la piață le-au încheiat
Notificare Fizică Aprobată Approved Physical Notification	Notificarea Fizică aprobată de Operatorul de Transport și de Sistem
Notificare Fizică a Părții Responsabile cu Echilibrarea BRP Physical Notification	Notificare Fizică transmisă de o Parte Responsabilă cu Echilibrarea, care stabilește programul de funcționare al producerii, schimburilor și consumului de energie electrică precum și pentru Importurile și Exporturile

	participanților la piață, pentru care Partea Responsabilă cu Echilibrarea și-a asumat Responsabilitatea Echilibrării
Operator de Decontare - Settlement Administrator	Departament distinct organizat în cadrul S.C. Opcom S.A. pentru realizarea funcțiilor de decontare care i-au fost atribuite prin prezentul Cod Comercial
Operatorul Pieței de Energie Electrică – OPEE Market Operator	Persoană juridică ce asigură tranzacționarea cantităților de energie pe piața de energie electrică și care determină prețurile pe Piața pentru Ziua Următoare, îndeplinind funcțiile prevăzute de Codul Comercial. Operatorul Pieței de Energie Electrică este S.C. Opcom S.A.
Operator de Rețea Network Operator	Operatorul de Transport și de Sistem sau un Distribuitor, după caz
Operator de Transport și de Sistem - OTS Transmission System Operator	Persoană juridică, titulară de licență pentru transportul energiei electrice și servicii de sistem Operatorul de Transport și de Sistem este C.N. Transelectrica S.A.
Ordine de Merit pe Piața de Echilibrare Merit Order	Ordonarea Perechilor Preț-Cantitate din Ofertele Zilnice Validare, stabilită și utilizată de Operatorul de Transport și de Sistem pentru determinarea Perechilor Preț-Cantitate care vor fi acceptate pentru furnizarea Energiei de Echilibrare
Oră de Închidere a Pieței de Echilibrare BM Closing Time	Ora până la care ofertele pe Piața de Echilibrare pot fi transmise Operatorului Pieței de Echilibrare, aceasta fiind ora 17:00 în Ziua de Tranzacționare care precede Ziua de Livrare
Oră de Închidere a Pieței pentru Ziua Următoare DAM Closing Time	Ora până la care Ofertele pe Piața pentru Ziua Următoare pot fi transmise Operatorului Pieței de Energie Electrică, aceasta fiind ora 11:00 în Ziua de Tranzacționare care precede Ziua de Livrare
Oră de Transmitere Submission Time	Ora la care o Ofertă sau o Notificare Fizică, după caz, a intrat în Sistemul de Tranzacționare corespunzător sau în Sistemul de Programare, așa cum a fost înregistrată prin marca de timp

Ora de Transmitere a Programului Schedule Submission Time	Ora până la care o Notificare Fizică poate fi transmisă Operatorului de Transport și de Sistem, aceasta fiind ora 15:00 în Ziua de Tranzacționare care precede Ziua de Livrare
Ore de Tranzacționare Trading Hours	Intervalul de la ora 07:00 la ora 20:00 al fiecărei Zile de Tranzacționare
Parte Responsabilă cu Echilibrarea - PRE Balance Responsible Party	Titular de Licență care a fost înregistrat de Operatorul de Transport și de Sistem ca Parte Responsabilă cu Echilibrarea conform prevederilor secțiunii 10; o Parte Responsabilă cu Echilibrarea și poate asuma, de asemenea, Responsabilitatea Echilibrării pentru alți Titulari de Licență
Piața de Echilibrare - PE Balancing Market	Piața centralizată organizată și administrată de Operatorul de Transport și de Sistem pentru a colecta Ofertele de livrare a Energiei de Echilibrare transmise de Participanții la Piața de Echilibrare, și a le utiliza pentru a asigura siguranța și stabilitatea în funcționare a Sistemului Electroenergetic Național și pentru a rezolva Restricțiile de Rețea
Producător de Energie Electrică Producer	Persoană fizică sau juridică, titulară de Licență, având ca specific activitatea de producere a energiei electrice, inclusiv în cogenerare
Producție Netă Net Production	Energia Electrică ce este livrată de o Unitate de Producție în Sistemul Electroenergetic Național
Producție Prioritară Priority Production	Producția oricărei Unități de Producție deținute de un Titular de Licență, pentru care sunt acordate drepturi preferențiale de vânzare conform prevederilor secțiunii 13
Reglaj Secundar Secondary Regulation	Reglaj automat centralizat al frecvenței (puterii de schimb cu corecția de frecvență) pentru aducerea frecvenței/puterii de schimb la valorile de consemn în cel mult 15 minute
Responsabilitatea Echilibrării Balance Responsibility	Responsabilitatea fiecărui Titular de Licență, față de Operatorul de Transport și de Sistem, pentru menținerea echilibrului între valorile realizate și contractate ale producției, consumului și schimburilor de energie electrică proprii, după caz
Rezerve	Disponibilitatea garantată pentru anumite Servicii

Reserve	de Sistem, incluzând Reglajul Secundar și Terțiar, pe care Operatorul de Transport și de Sistem a contractat-o
Schimb Bloc Block Exchange	Schimb de Energie Electrică între două Părți Responsabile cu Echilibrarea
Servicii de Sistem	Servicii asigurate utilizatorilor rețelei de către OTS pentru menținerea nivelului de siguranță în funcționare a SEN, precum și a calității energiei electrice conform normelor
Săptămână Calendaristică	O perioadă de șapte zile calendaristice consecutive, prima zi fiind luni.
Sistemul Pieței de Echilibrare Balancing Market System	Sistem informatic stabilit și menținut de Operatorul de Transport și de Sistem, care este folosit de asemenea și de Operatorul Pieței de Echilibrare în scopul administrării Pieței de Echilibrare
Sistemul de Programare Scheduling System	Sistem informatic stabilit și menținut de Operatorul de Transport și de Sistem în scopul primirii, verificării și prelucrării Notificărilor Fizice
Sistemul de Tranzacționare Trading System	Sistem informatic stabilit și menținut de Operatorul Pieței de Energie Electrică în scopul administrării Pieței pentru Ziua Următoare
Situație de Urgență	Orice situație anormală în funcționarea SEN care necesită acțiuni imediate, automate sau manuale, pentru a preveni sau limita evenimente care ar afecta siguranța în funcționare a sistemului sau alimentarea cu energie electrică a consumatorilor.
Unitate de Producție (Generatoare) Dispecerizabilă Dispatchable Production (Generation) Unit	Unitate de Producție care poate fi obiectul unei Dispoziții de Dispecer
Unitate Hidroenergetică Hydro Unit	Unitate de Producție care se bazează pe utilizarea energiei hidro, incluzând centralele pe firul apei, centralele în cascadă cu baraj (cu acumulare) și centralele de acumulare prin pompare
Unitate Nedispecerizabilă Non-Dispatchable Unit	Unitate de Producție care nu este Unitate Dispecerizabilă
Unitate de Producție	Un singur ansamblu de mașini rotative destinat să transforme energia de altă formă în energie

(Generatoare) Production (Generation) Unit	electrică
Zi Financiară Financial Day	Zi în care băncile comerciale sunt deschise pentru operațiuni financiare
Zi de Livrare Delivery Day	Ziua calendaristică imediat următoare unei Zile de Tranzacționare
Zi Lucrătoare Business Day	Zi calendaristică, cu excepția sâmbetei, duminicii și a oricărei zile declarate sărbătoare legală în România
Zi Nelucrătoare Non-Working Day	Ziua de sâmbătă, de duminică și oricare zi declarată sărbătoare legală în România
Zi de Tranzacționare Trading Day	Orice Zi calendaristică
Zonă Națională de Tranzacționare National Trading Zone	Acea parte a Sistemului Electroenergetic Național la care sunt conectați Consumatorii de Energie Electrică și Producătorii de Energie Electrică din România
Zonă de Tranzacționare Trading Zone	Parte a Sistemului Electroenergetic Național, pentru care pot fi transmise Oferte separate pe Piața pentru Ziua Următoare
Zonă de Tranzacționare de Frontieră Border Trading Zone	Toate Zonele de Tranzacționare care sunt diferite de Zona Națională de Tranzacționare
Consum Dispecerizabil Dispatchable Load	Loc de consum la care puterea consumată poate fi modificată la cererea Operatorului de Transport și de Sistem
Consumator de Energie Electrică Consumer	Persoană fizică sau juridică ce cumpără sau consumă energie electrică pentru consumul propriu și, eventual, pentru un subconsumator racordat la instalațiile sale
Consumator Dispecerizabil Dispatchable Consumers	Consumator cu locuri de consum înregistrate cu Consum Dispecerizabil
Cod Comercial Commercial Code	Colecție de documente care reglementează participarea și relațiile comerciale pe piața angro de energie electrică
Cod de Identificare al Părții	Cod alfanumeric alocat fiecărei Părți

Responsabile cu Echilibrarea BRP Identification Code	Responsabile cu Echilibrarea de Operatorul de Transport și de Sistem
Cod de Identificare pe Piața de Echilibrare BM Identification Code	Cod alfanumeric alocat fiecărui Participant la Piața de Echilibrare de Operatorul Pieței de Echilibrare
Cod de Identificare pe Piața pentru Ziua Următoare DAM Identification	Code Cod alfanumeric alocat fiecărui Participant la PZU de Operatorul Pieței de Energie Electrică
Codul de Măsurare a Energiei Electrice Measurement Regulations	Reglementare tehnică dincadrul legislației specifice sectorului energiei electrice care stabilește obligativitatea și principiile de măsurare a energiei electrice schimbate între instalații ale persoanelor juridice sau fizice care desfășoară activități de producere, transport, distribuție, furnizare sau utilizare
Codul Tehnic al Rețelelor Electrice de Distribuție Distribution Code	Colecție de reglementări cu caracter tehnic prin care se stabilesc reguli și proceduri obligatorii pentru toți participanții la Piața de Energie Electrică, pentru planificarea, dezvoltarea, exploatarea, administrarea și întreținerea Rețelelor Electrice de Distribuție
Codul Tehnic al Rețelei Electrice de Transport Grid Cod	Act normativ care face parte din sistemul de reglementări specific transportului energiei electrice și conducerii prin dispecer a SEN
Declarație de Disponibilitate Availability Declaration	Document transmis Operatorului de Transport și de Sistem specificând disponibilitatea Unităților Dispecerizabile ale respectivului Producător în [săptămâna] calendaristică următoare
Dispoziție de Dispecer Dispatch Command	Comanda dată de către OTS, în conformitate cu Codul Tehnic al RET, persoanei de contact a unui Producător de Energie Electrică, de a modifica puterea generată sau modul de funcționare al unei Unități de Producție.
Export Export	Livrarea fizică sau comercială de Energie Electrică din Sistemul Electroenergetic Național în alte țări
Import Import	Livrarea fizică sau comercială de Energie Electrică din alte țări în Sistemul Electroenergetic Național

Interconexiune Interconnection	Echipament (de exemplu linie sau transformator) prin care se conectează două arii de reglaj sau două sisteme electroenergetice
Interval de Dispecerizare Dispatch Interval	Perioadă de o (1) oră, pentru care fiecare Producător de Energie Electrică ce deține Unități Dispecerizabile, Consumator Dispecerizabil sau Parte Responsabilă cu Echilibrarea, după caz, trebuie să transmită Notificări Fizice conform prevederilor secțiunii 6
Notificare Fizică Physical Notification	Document care stabilește programul de funcționare al producției nete, schimburilor și consumului de Energie Electrică în Sistemul Electroenergetic Național, precum și al Exporturilor sau Importurilor, conform tranzacțiilor bilaterale pe care participanții la piață le-au încheiat
Notificare Fizică Aprobată Approved Physical Notification	Notificarea Fizică aprobată de Operatorul de Transport și de Sistem
Notificare Fizică a Părții Responsabile cu Echilibrarea BRP Physical Notification	Notificare Fizică transmisă de o Parte Responsabilă cu Echilibrarea, care stabilește programul de funcționare al producerii, schimburilor și consumului de energie electrică precum și pentru Importurile și Exporturile participanților la piață, pentru care Partea Responsabilă cu Echilibrarea și-a asumat Responsabilitatea Echilibrării
Operator de Decontare - Settlement Administrator	Departament distinct organizat în cadrul S.C. Opcom S.A. pentru realizarea funcțiilor de decontare care i-au fost atribuite prin prezentul Cod Comercial
Operatorul Pieței de Energie Electrică – OPEE Market Operator	Persoană juridică ce asigură tranzacționarea cantităților de energie pe piața de energie electrică și care determină prețurile pe Piața pentru Ziua Următoare, îndeplinind funcțiile prevăzute de Codul Comercial. Operatorul Pieței de Energie Electrică este S.C. Opcom S.A.
Operator de Rețea	Operatorul de Transport și de Sistem sau un

Network Operator	Distribuitor, după caz
Operator de Transport și de Sistem - OTS Transmission System Operator	Persoană juridică, titulară de licență pentru transportul energiei electrice și servicii de sistem Operatorul de Transport și de Sistem este C.N. Transelectrica S.A.
Ordine de Merit pe Piața de Echilibrare Merit Order	Ordonarea Perechilor Preț-Cantitate din Ofertele Zilnice Validate, stabilită și utilizată de Operatorul de Transport și de Sistem pentru determinarea Perechilor Preț-Cantitate care vor fi acceptate pentru furnizarea Energiei de Echilibrare
Oră de Închidere a Pieței de Echilibrare BM Closing Time	Ora până la care ofertele pe Piața de Echilibrare pot fi transmise Operatorului Pieței de Echilibrare, aceasta fiind ora 17:00 în Ziua de Tranzacționare care precede Ziua de Livrare
Oră de Închidere a Pieței pentru Ziua Următoare DAM Closing Time	Ora până la care Ofertele pe Piața pentru Ziua Următoare pot fi transmise Operatorului Pieței de Energie Electrică, aceasta fiind ora 11:00 în Ziua de Tranzacționare care precede Ziua de Livrare
Oră de Transmitere Submission Time	Ora la care o Ofertă sau o Notificare Fizică, după caz, a intrat în Sistemul de Tranzacționare corespunzător sau în Sistemul de Programare, așa cum a fost înregistrată prin marca de timp
Ora de Transmitere a Programului Schedule Submission Time	Ora până la care o Notificare Fizică poate fi transmisă Operatorului de Transport și de Sistem, aceasta fiind ora 15:00 în Ziua de Tranzacționare care precede Ziua de Livrare
Ore de Tranzacționare Trading Hours	Intervalul de la ora 07:00 la ora 20:00 al fiecărei Zile de Tranzacționare
Parte Responsabilă cu Echilibrarea - PRE Balance Responsible Party	Titular de Licență care a fost înregistrat de Operatorul de Transport și de Sistem ca Parte Responsabilă cu Echilibrarea conform prevederilor secțiunii 10; o Parte Responsabilă cu Echilibrarea și poate asuma, de asemenea, Responsabilitatea Echilibrării pentru alți Titulari de Licență
Piața de Echilibrare - PE Balancing Market	Piața centralizată organizată și administrată de Operatorul de Transport și de Sistem pentru a colecta Ofertele de livrare a Energiei de

	Echilibrare transmise de Participantii la Piața de Echilibrare, și a le utiliza pentru a asigura siguranța și stabilitatea în funcționare a Sistemului Electroenergetic Național și pentru a rezolva Restricțiile de Rețea
Producător de Energie Electrică Producer	Persoană fizică sau juridică, titulară de Licență, având ca specific activitatea de producere a energiei electrice, inclusiv în cogenerare
Producție Netă Net Production	Energia Electrică ce este livrată de o Unitate de Producție în Sistemul Electroenergetic Național
Producție Prioritară Priority Production	Producția oricărei Unități de Producție deținute de un Titular de Licență, pentru care sunt acordate drepturi preferențiale de vânzare conform prevederilor secțiunii 13
Reglaj Secundar Secondary Regulation	Reglaj automat centralizat al frecvenței (puterii de schimb cu corecția de frecvență) pentru aducerea frecvenței/puterii de schimb la valorile de consemn în cel mult 15 minute
Responsabilitatea Echilibrării Balance Responsibility	Responsabilitatea fiecărui Titular de Licență, față de Operatorul de Transport și de Sistem, pentru menținerea echilibrului între valorile realizate și contractate ale producției, consumului și schimburilor de energie electrică proprii, după caz
Rezerve Reserve	Disponibilitatea garantată pentru anumite Servicii de Sistem, incluzând Reglajul Secundar și Terțiar, pe care Operatorul de Transport și de Sistem a contractat-o
Schimb Bloc Block Exchange	Schimb de Energie Electrică între două Părți Responsabile cu Echilibrarea
Servicii de Sistem	Servicii asigurate utilizatorilor rețelei de către OTS pentru menținerea nivelului de siguranță în funcționare a SEN, precum și a calității energiei electrice conform normelor
Săptămână Calendaristică	O perioadă de șapte zile calendaristice consecutive, prima zi fiind luni.
Sistemul Pieței de Echilibrare Balancing Market System	Sistem informatic stabilit și menținut de Operatorul de Transport și de Sistem, care este folosit de asemenea și de Operatorul Pieței de Echilibrare în scopul administrării Pieței de Echilibrare

Sistemul de Programare Scheduling System	Sistem informatic stabilit și menținut de Operatorul de Transport și de Sistem în scopul primirii, verificării și prelucrării Notificărilor Fizice
Sistemul de Tranzacționare Trading System	Sistem informatic stabilit și menținut de Operatorul Pieței de Energie Electrică în scopul administrării Pieței pentru Ziua Următoare
Situație de Urgență	Orice situație anormală în funcționarea SEN care necesită acțiuni imediate, automate sau manuale, pentru a preveni sau limita evenimente care ar afecta siguranța în funcționare a sistemului sau alimentarea cu energie electrică a consumatorilor.
Unitate de Producție (Generatoare) Dispecerizabilă Dispatchable Production (Generation) Unit	Unitate de Producție care poate fi obiectul unei Dispoziții de Dispecer
Unitate Hidroenergetică Hydro Unit	Unitate de Producție care se bazează pe utilizarea energiei hidro, incluzând centralele pe firul apei, centralele în cascadă cu baraj (cu acumulare) și centralele de acumulare prin pompare
Unitate Nedispecerizabilă Non-Dispatchable Unit	Unitate de Producție care nu este Unitate Dispecerizabilă
Unitate de Producție (Generatoare) Production (Generation) Unit	Un singur ansamblu de mașini rotative destinat să transforme energia de altă formă în energie electrică
Zi Financiară Financial Day	Zi în care băncile comerciale sunt deschise pentru operațiuni financiare
Zi de Livrare Delivery Day	Ziua calendaristică imediat următoare unei Zile de Tranzacționare
Zi Lucrătoare Business Day	Zi calendaristică, cu excepția sâmbetei, duminicii și a oricărei zile declarate sărbătoare legală în România
Zi Nelucrătoare Non-Working Day	Ziua de sâmbătă, de duminică și oricare zi declarată sărbătoare legală în România
Zi de Tranzacționare Trading Day	Orice Zi calendaristică

Zonă Națională de Tranzacționare National Trading Zone	Acea parte a Sistemului Electroenergetic Național la care sunt conectați Consumatorii de Energie Electrică și Producătorii de Energie Electrică din România
Zonă de Tranzacționare Trading Zone	Parte a Sistemului Electroenergetic Național, pentru care pot fi transmise Oferte separate pe Piața pentru Ziua Următoare
Zonă de Tranzacționare de Frontieră Border Trading Zone	Toate Zonele de Tranzacționare care sunt diferite de Zona Națională de Tranzacționare

CAP.1. DECLARAȚII DE DISPONIBILITATE PENTRU UNITĂȚILE DE PRODUCȚIE DISPECERIZABILE

1.1 Introducere

Art.1 Obiectivul Regulamentului de Programare a Unităților de Producție Dispecerizabile este crearea cadrului pentru furnizarea informațiilor despre disponibilitatea de producție a Unităților de Producție Dispecerizabile pentru Sistemul Energetic Național, pregătirea programului de producție și consum și determinarea disponibilității Serviciilor de Sistem Tehnologice.

Art. 2 Regulamentul de Programare a Unităților de Producție Dispecerizabile completează prevederile Codului Comercial al Pieței Anglo de Energie Electrică referitoare la structura și modul de transmitere a Notificărilor Fizice și a Declarațiilor de Disponibilitate.

1.2. Transmiterea Declarațiilor de Disponibilitate

Art.3. Producătorii de Energie Electrică ce operează Unități de Producție Dispecerizabile trebuie să transmită la OTS Declarații de Disponibilitate pentru fiecare săptămână calendaristică, cu cel puțin trei (3) Zile Lucrătoare înainte de începutul acesteia.

Art.4. OTS stabilește mijloacele de transmitere a Declarațiilor de Disponibilitate și informează părțile implicate asupra acestora.

1.3. Formatul și conținutul Declarațiilor de Disponibilitate

Art.5. OTS stabilește formatul și conținutul – cadru al Declarațiilor de Disponibilitate. După aprobarea de către ANRE a acestora, OTS va pune la dispoziția tuturor părților implicate respectivele informații.

Art.6. Declarația de Disponibilitate conține cel puțin următoarele informații:

- a) puterea disponibilă orară a fiecărei Unități de Producție Dispecerizabile, separat pentru fiecare Zi de Livrare din săptămâna calendaristică în cauză ;

- b) motivații și detalii privind reducerile orare de disponibilitate, incluzând orice oprire planificată pentru mentenanță aprobată de OTS în conformitate cu Codul Tehnic al Rețelei Electrice de Transport, avarii, restricții tehnice, sau redării în exploatare.

Art.7. În cazul Unităților de Producție Hidroenergetice, informațiile transmise conform prevederilor Art.6, vor cuprinde și informații privind limitările prognozate ale producției de energie electrică, rezultate din restricțiile hidrologice și de debit, inclusiv variația maximă a nivelului apelor în lacurile de acumulare.

1.4. Verificarea și acceptarea Declarațiilor de Disponibilitate

Art.8. După primirea unei Declarații de Disponibilitate, dar cel mai târziu cu două (2) Zile Lucrătoare înainte de începutul următoarei săptămâni calendaristice, OTS verifică dacă informațiile din Declarația de Disponibilitate corespund solicitărilor din secțiunea 1.3.

Art.9. Dacă informațiile din Declarația de Disponibilitate nu satisfac solicitările din secțiunea 1.3. sau dacă un Producător de Energie Electrică nu a transmis Declarația de Disponibilitate în perioada specificată la Art.3, OTS contactează imediat respectivul Producător de Energie Electrică, cu cel puțin două (2) Zile Lucrătoare înainte de următoarea săptămână calendaristică.

Art.10. Dacă un Producător de Energie Electrică, după ce a fost contactat de OTS conform prevederilor Art.10, nu transmite într-un interval de timp de maxim 24 ore o Declarație de Disponibilitate care să satisfacă solicitările din secțiunea 1.3., OTS are dreptul să stabilească Declarația de Disponibilitate pentru toate Unitățile de Producție Dispecerizabile ale respectivului Producător de Energie Electrică pe baza Declarației de Disponibilitate transmisă de acesta în săptămâna anterioară, luând în considerație toate opririle planificate pentru mentenanță.

Art.11. Declarațiile de Disponibilitate stabilite conform prevederilor Art.10 sunt transmise de OTS, pentru informare, producătorilor respectivi.

Art.12. Capacitățile din Declarațiile de Disponibilitate care au fost primite și acceptate de OTS sau au fost stabilite de acesta conform prevederilor secțiunii 1.4, trebuie oferite obligatoriu pe Piața de Echilibrare de respectivii Producători de Energie Electrică, în conformitate cu prevederile Codului Comercial al Pieței Anglo de Energie Electrică.

1.5. Modificarea Declarațiilor de Disponibilitate

- Art.13. Un Producător de Energie Electrică trebuie să contacteze imediat OTS dacă, după transmiterea Declarației de Disponibilitate, constată o modificare de disponibilitate pentru una sau mai multe dintre Unitățile de Producție Dispecerizabile pe care le operează.
- Art.14. Un Producător de Energie Electrică ce operează una sau mai multe Unități de Producție Hidroenergetice transmite o Declarație de Disponibilitate revizuită, cu informații actualizate privind limitările prognozate ale producției de energie electrică, rezultate din restricțiile hidrologice și de debit, înainte de Ora de incepere a Transmiterii notificărilor fizice pentru Ziua de Livrare corespunzătoare (10:00).
- Art.15. Dacă Producătorul de Energie Electrică înregistrează schimbări substanțiale în disponibilitatea unităților de producere dispecerizabile, după Ora de incepere a Transmiterii Notificărilor Fizice pentru Ziua de Livrare, acesta transmite fără întârziere o nouă Declarație de Disponibilitate, chiar și în timpul Zilei de Livrare.
- Art.16. Dacă OTS consideră necesară creșterea capacității totale disponibile, și dacă OTS consideră că un Producător de Energie Electrică poate dispune de capacitate suplimentară, de exemplu prin amânarea, întreruperea sau terminarea în avans a unei reparații, OTS poate solicita producătorului respectiv disponibilizarea unei capacități suplimentare.
- Art.17. Dacă, la solicitarea OTS, Producătorul de Energie Electrică disponibilizează o capacitate suplimentară, Producătorul are dreptul să trimită o Declarație de Disponibilitate revizuită chiar și în timpul Zilei de Livrare.
- Art.18. Modificările aduse unei Declarații de Disponibilitate în conformitate cu prevederile secțiunii 1.5. devin obligatorii pentru Producătorul de Energie Electrică respectiv numai în cazul confirmării lor de către OTS.

CAP.2. NOTIFICĂRILE FIZICE

2.1. Transmiterea, modificarea și anularea Notificărilor Fizice

- Art.19. Notificările Fizice pentru fiecare Zi de Livrare se transmit la OTS până la ora 15:00 în Ziua de Tranzacționare anterioară Zilei de Livrare. Transmiterea

Notificărilor Fizice se poate efectua cu maxim o (1) săptămână înainte de Ziua de Livrare corespunzătoare în cazul în care PRE nu are tranzacții pe PZU în perioada respectivă, în conformitate cu procedura operațională privind transmiterea notificărilor fizice elaborată de CN Transelectrica SA și aprobată de Autoritatea competentă.

- Art.20. Notificările Fizice se transmit în format electronic, prin canalele de comunicație stabilite de OTS.
- Art.21. O Notificare Fizică este considerată transmisă în momentul intrării în Sistemul de Programare. Ora transmiterii este exprimată prin marca de timp.
- Art.22. Imediat ce o nouă Notificare Fizică intră în Sistemul de Programare, OTS va confirma electronic primirea acesteia părții care a transmis-o.
- Art.23. Înaintea orei 15:00 a zilei de tranzacționare anterioară zilei de livrare, Notificările Fizice pot fi oricând modificate de emitent. Toate modificările se marchează temporal și se înregistrează în Sistemul de Programare. Orice modificare stabilește o nouă Notificare Fizică și anulează toate Notificările Fizice ale aceleiași părți, care au fost acceptate anterior pentru aceeași Zi de Livrare.
- Art.24. Dacă o parte nu primește de la OTS confirmarea de primire a unei noi Notificării Fizice într-un interval de treizeci (30) minute de la transmiterea acesteia, respectiva parte contactează imediat OTS.
- Art.25. Notificări fizice se transmit de către fiecare Parte Responsabilă cu Echilibrarea (PRE) și de Operatorul Pieței de Energie Electrică (OPEE).

2.2. Conținutul și formatul Notificărilor Fizice

- Art.26. OTS stabilește formatul și conținutul – cadru al Notificărilor Fizice. După aprobarea de către ANRE a acestora, OTS pune la dispoziția tuturor părților interesate respectivele informații.
- Art.27. Notificările Fizice conțin Codul de Identificare al părții care a transmis respectiva Notificare Fizică, Ziua de Livrare și date separate pentru fiecare Interval de Dispecerizare din respectiva Zi de Livrare.
- Art.28. Notificările Fizice ale PRE conțin cel puțin următoarele informații tehnice:
- a) producția planificată agregată pentru toate Unitățile de Producție, pentru care respectiva PRE și-a asumat Responsabilitatea Echilibrării, din care separat producția planificată agregată pentru Unitățile Dispecerizabile;
 - b) Producția planificată, separat pentru fiecare Unitate Dispecerizabilă a respectivului producător / producători;

- c) Programul de pompare planificat pentru fiecare Centrală cu Acumulare prin Pompare a respectivului producător / producători;
- d) prognoza agregată de consum pentru toți Consumatorii de Energie Electrică pentru care respectiva PRE și-a asumat Responsabilitatea Echilibrării, din care separat prognoza agregată de consum pentru Consumurile Dispecerizabile;
- e) consumul planificat pentru fiecare Consum Dispecerizabil deținut de respectivul consumator;
- f) Schimburile Bloc cu alte PRE în Zona Națională de Tranzacționare, separat pentru fiecare PRE cu care s-au stabilit Schimburi Bloc ;
- g) Schimburile Bloc în Zonele de Tranzacționare de Frontieră, separat pentru fiecare Zonă de Tranzacționare de Frontieră ;
- h) Exporturile și Importurile stabilite cu alte țări, separat pentru fiecare Zonă de Tranzacționare de Frontieră.

Art. 29. Notificările Fizice ale OPEE conțin cel puțin următoarele informații tehnice:

- a) producția totală agregată a fiecărui participant la PZU, corespunzătoare tranzacțiilor de vânzare încheiate de acesta pe PZU;
- b) consumul total agregat al fiecărui participant la PZU, corespunzător tranzacțiilor de cumpărare încheiate de acesta pe PZU;
- c) schimbul de energie electrică între Zona Națională de Tranzacționare și fiecare Zonă de Tranzacționare de Frontieră;
- d) Pentru fiecare producător, diferența dintre producția prioritară oferită pe PZU și validată de OPEE și producția prioritară efectiv tranzacționată pe PZU.

2.3. Validarea Notificărilor Fizice

Art.30. OTS elaborează Procedura de validare a Notificărilor Fizice, în conformitate cu prevederile secțiunii 2.3. După aprobarea de către ANRE, OTS va pune la dispoziția tuturor părților implicate această Procedură.

Art.31. Imediat după ora 15:00, OTS verifică toate Notificările Fizice intrate în Sistemul de Programare.

Art.32. Dacă o parte nu a reușit să-și transmită Notificarea Fizică înainte de Ora de Transmitere a Programului, OTS anunță imediat respectiva parte, în maxim cincisprezece (15) minute după Ora de Transmitere a Programului.

- Art.33. După primirea anunțului de la OTS conform prevederilor Art.32, respectiva parte transmite în cel mai scurt timp Notificarea Fizică, nu mai târziu de treizeci (30) minute după ora la care OTS a transmis anunțul.
- Art.34. În cazul în care o parte nu transmite Notificarea Fizică până la expirarea timpului limită prevăzut la Art.33, OTS stabilește o Notificare Fizică implicită, de regulă pe baza ultimei Notificări Fizice Aprobate a respectivei părți pentru o zi echivalentă.
- Art.35. Notificările Fizice implicite stabilite conform prevederilor Art.34 vor fi transmise de OTS, pentru informare, părților corespunzătoare.
- Art.36. OTS verifică fiecare Notificare Fizică privind completitudinea, corectitudinea, coerența și fezabilitatea, în concordanță cu:
- a) informațiile cuprinse în celelalte Notificări Fizice primite pentru aceeași Zi de Livrare și același Interval de Dispecerizare;
 - b) Declarațiile de Disponibilitate care au fost transmise pentru Unitățile de Producție Dispecerizabile, pentru aceeași Zi de Livrare și același Interval de Dispecerizare ;
 - c) capacitatea pe Liniile de Interconexiune internațională alocată părții care aparține de PRE care a transmis Notificarea Fizică;
 - d) obligațiile de asigurare a Rezervelor și/sau a altor Servicii de Sistem asumate de producătorul sau consumatorul care a transmis Notificarea Fizică;
 - e) Limitele definite de Caracteristicile Tehnice ale Unităților de Producție Dispecerizabile și/sau Consumurilor Dispecerizabile.
- Art.37. O Notificare Fizică conformă cu cerințele prevăzute în Procedura de validare a Notificărilor Fizice devine o Notificare Fizică Aprobată.
- Art.38. Dacă o Notificare Fizică Aprobată este în dezechilibru, OTS va informa respectiva parte nu mai târziu de ora 16:30 în Ziua de Tranzacționare. O Notificare Fizică este considerată ca fiind în dezechilibru dacă suma producției, Importurilor și Schimburilor Bloc primite nu este egală cu suma consumului, Exporturilor și Schimburilor Bloc livrate, separat pentru fiecare Zonă de Tranzacționare și Interval de Dispecerizare.
- Art.39. OTS acceptă o Notificare Fizică în dezechilibru în cazul în care:
- a) conform Declarației de Disponibilitate, obligațiilor de asigurare a Rezervelor și limitelor definite de Caracteristicile Tehnice, nu există o altă schemă de funcționare fezabilă care să conducă la reducerea/anularea dezechilibrului, sau
 - b) pentru producătorii calificați pentru Producție Prioritară, dacă dezechilibrul este mai mic sau egal cu diferența dintre producția prioritară oferită pe PZU și

validată de OPEE și producția prioritară efectiv tranzacționată pe PZU comunicată prin Notificarea Fizică a OPEE.

Art.40. O Notificare Fizică care nu este conformă cu cerințele Procedurii de validare a Notificărilor Fizice, devine o Notificare Fizică invalidată.

Art.41. OTS anunță imediat partea care a transmis Notificarea Fizică invalidată, nu mai târziu de ora 16,00 a Zilei de Tranzacționare. Anunțul va conține numărul de înregistrare al Notificării Fizice, ora la care această Notificare Fizică a fost respinsă și motivele respingerii.

Art.42. După primirea anunțului de la OTS conform Art.41, respectiva parte va transmite imediat o Notificare Fizică corectată, în termen de treizeci (30) minute după ora la care OTS a transmis anunțul. În caz contrar OTS va aplica prevederile privind corectarea Notificărilor Fizice din Procedura de validare a Notificărilor Fizice.

Art.43. OTS are dreptul să corecteze Notificările Fizice Invalide după parcurgerea etapei de verificare, în conformitate cu prevederile din secțiunea 2.3.

Art.44. Dacă o Notificare Fizică invalidată nu conține, în totalitate sau parțial, informațiile necesare despre producția sau consumul planificat (inclusiv programul de pompare), OTS va stabili valorile lipsă corespunzătoare producției sau consumului pe baza Notificărilor Fizice Aprobate ale respectivei părți pentru o zi echivalentă.

Art.45. Dacă Notificarea Fizică Invalidată este o Notificare Fizică a PRE, vor fi luate următoarele măsuri:

- a) în cazul unei informații contradictorii privind Schimbul Bloc între OPEE și respectiva PRE, cantitatea transmisă prin Notificarea Fizică a OPEE va fi cea acceptată;
- b) în cazul unei informații contradictorii privind Schimburile Bloc între două PRE, OTS poate solicita PRE-urilor în cauza retransmiterea unor noi notificări fizice corectate. În cazul în care acest dezechilibru persistă, OTS poate lua următoarele măsuri:
 1. cantitatea corespunzătoare Schimbului Bloc între cele două PRE va fi ajustată la cea mai mică dintre cele două valori transmise prin Notificările Fizice ale celor două PRE, dacă Notificările Fizice ale ambelor PRE prevăd un Schimb Bloc în aceeași direcție;
 2. cantitatea corespunzătoare Schimbului Bloc între cele două PRE va fi redusă la zero dacă Notificările Fizice ale celor două PRE prevăd Schimbul Bloc dintre ele în direcții diferite sau numai una dintre PRE a prevăzut un Schimb Bloc în Notificarea Fizică.

- Art.46. Partea responsabilă pentru transmiterea Notificării Fizice care trebuie corectată va fi răspunzătoare față de OTS pentru orice cost direct cauzat de corectarea respectivei Notificări Fizice.
- Art.47. Atunci când corectează o Notificare Fizică Invalidată, OTS va încerca să minimizeze pe cât posibil costul indus de orice corecție pentru partea care este responsabilă cu transmiterea Notificării Fizice în cauză.
- Art.48. După corectarea în conformitate cu prevederile secțiunii 2.3., Notificarea Fizică Invalidată devine Notificare Fizică Aprobată.
- Art.49. Notificările Fizice Aprobate reprezintă obligații ferme pentru partea în cauză. În cazul unei Notificări Fizice a PRE, Notificarea Fizică Aprobată reprezintă obligație fermă pentru toți participanții la piață pentru care respectiva PRE și-a asumat Responsabilitatea Echilibrării.
- Art.50. OTS va confirma aprobarea unei Notificări Fizice părții care a transmis-o, nu mai târziu de ora 16:30 în Ziua de Tranzacționare. Confirmarea va conține de asemenea numărul de înregistrare pentru respectiva Notificare Fizică și ora la care aceasta a fost aprobată. Dacă Notificarea Fizică Aprobată a fost corectată de OTS conform prevederilor secțiunii 2.3, OTS va transmite, pentru informare, respectiva Notificare Fizică Aprobată părții implicate.
- Art.51. Dacă o parte nu a primit de la OTS confirmarea de aprobare a Notificării Fizice până la ora 16:45, aceasta va contacta imediat OTS.
- Art.52. Modificarea Notificărilor Fizice Aprobate este permisă numai în condițiile prevăzute în secțiunea 2.4.

2.4. Modificarea Notificărilor Fizice Aprobate

- Art.53. Modificarea Notificărilor Fizice Aprobate este permisă numai în următoarele cazuri :
- a) în cazul emiterii de către OTS pe PE a unei Dispoziții de Dispecer;
 - b) în cazul opririlor accidentale ale Unităților de Producție Dispecerizabile anunțate de Producătorii de Energie Electrică la OTS.
- Art.54. Dispozițiile de Dispecer emise de OTS pe PE vor fi considerate ca modificări ale Notificărilor Fizice Aprobate și vor stabili noi Notificări Fizice Aprobate. Aceste modificări se aplică atât Participantului la PE care a primit Dispoziția de Dispecer cât și pentru PRE care și-a asumat Responsabilitatea Echilibrării pentru respectivul Participant la PE.
- Art.55. Un Producător de Energie Electrică își poate modifica propria Notificare Fizică Aprobată doar în cazul apariției unei restricții de producție care nu putea să fie

prevăzută din timp și dacă aceasta este de natură tehnică. Producătorul de Energie Electrică trebuie să transmită la OTS o motivare scrisă privind restricția de producție apărută, nu mai târziu de două (2) Zile Lucrătoare după producerea evenimentului.

Art.56. În cazul în care o Unitate de Producție Dispecerizabilă se confruntă cu o restricție de producție definită conform Art.55, care este anunțată la OTS de respectivul Producător de Energie Electrică, acesta este îndreptățit să reducă producția planificată pentru respectiva Unitate de Producție Dispecerizabilă cu cantitatea care nu poate fi produsă rezultată ca urmare a restricției de producție apărute. Această modificare va stabili o nouă Notificare Fizică Aprobată care se va aplica atât respectivului producător cât și pentru PRE care și-a asumat Responsabilitatea Echilibrării pentru această Unitate de Producție Dispecerizabilă, dar numai în ceea ce privește decontarea Dezechilibrelor de la Notificare.

Art.57. Anunțul prin care Producătorul de Energie Electrică informează OTS despre restricția de producție apărută, va conține cel puțin următoarele informații :

- a) identificarea Unității de Producție Dispecerizabile în cauză ;
- b) cantitatea cu care disponibilitatea și producția planificată sunt reduse;
- c) durata previzionată de menținere a restricției de producție.

Art.58. Orice schimbare a Notificării Fizice Aprobate în conformitate cu prevederile secțiunii 2.4 va fi considerată :

- a) cu efect imediat în cazul modificărilor intervenite ca urmare a Dispozițiilor de Dispecer emise de OTS pe PE; și
- b) cu efect de la începutul următorului Interval de Dispecerizare, după ce Producătorul de Energie Electrică a anunțat OTS, în cazul modificărilor intervenite conform Art.55.

Art.59. Orice modificare conform Art.55 a unei Notificări Fizice Aprobate va fi confirmată de OTS în cel mai scurt timp posibil, în termen de o oră de la primirea anunțului de la Producătorul de Energie Electrică.

Art.60. Notificările Fizice care au fost modificate conform prevederilor secțiunii 2.4 vor înlocui Notificările Fizice Aprobate anterioare, se vor aplica pentru Ziua de Livrare corespunzătoare și vor constitui obligații ferme pentru respectiva parte.

Art.61. In ziua imediat următoare Zilei de Livrare, OTS va transmite Notificările Fizice Aprobate la Operatorul de Decontare.

CAP.3. AUTOPROGRAMAREA PRODUCĂTORILOR DE ENERGIE ELECTRICĂ

3.1. Prevederi generale

Art.62. La stabilirea programului de funcționare al Unităților de Producție Dispecerizabile, Producătorul de Energie Electrică este obligat să asigure rezervele și alte servicii de sistem conform contractelor încheiate cu OTS.

Art.63. Pentru Unitățile de Producție Dispecerizabile capabile să funcționeze în Reglaj Secundar, programarea se va face astfel încât să se asigure atât rezerva de reglaj secundar contractată de respectivul Producător cu OTS cât și posibilitatea utilizării acesteia.

Art.64. Programul de funcționare al Unităților de Producție Dispecerizabile este comunicat de Producători la OTS prin intermediul Notificărilor Fizice ale PRE.

Art.65. Eventualele restricții de rețea în funcționarea SEN conform autoprogramării producătorilor, se soluționează de OTS prin Piața de Echilibrare, conform prevederilor Codului Comercial al pieței angro de energie electrică.

3.2. Scheme de funcționare nerealiste

Art.66. Producătorii de Energie Electrică pot optimiza funcționarea Unităților de Producție Dispecerizabile și pot evita scheme de funcționare nerealiste în Ziua de Livrare prin încheierea unor înțelegeri bilaterale privind producerea de către un Producător a unor cantități de energie electrică corespunzătoare obligațiilor altui Producător.

Art.67. (1) Înțelegerile bilaterale dintre Producătorii de Energie Electrică, prevăzute la Art.66, sînt voluntare și pot fi negociate în Ziua de Tranzacționare ce precede Ziua de Livrare, după închiderea PZU.

(2) Înțelegerile bilaterale trebuie finalizate înainte de transmiterea Notificărilor Fizice de către ambele PRE implicate.

Art.68. Cantitățile de energie electrică corespunzătoare înțelegerilor bilaterale de la Art.66 se notifică OTS ca Schimburi Bloc în cadrul Notificărilor Fizice ale PRE care și-au asumat Responsabilitatea Echilibrării pentru Producătorii de Energie Electrică implicați.

CAP.4. ALTE PREVEDERI

4.1. Proceduri de urgență

Art.69. OTS elaborează Procedurile de urgență pentru programare. După aprobarea acestora de către ANRE, OTS va pune la dispoziția tuturor părților interesate respectivele proceduri.

Art.70. Procedurile de urgență pentru programare prevăd utilizarea unor mijloace alternative de comunicație precum și extinderea sau decalarea oricăror termene limită care trebuie să fie respectate de părțile care transmit Notificări Fizice către OTS, inclusiv decalarea Orei de Închidere a PZU.

Art.71. Atât OTS cât și fiecare parte care trebuie să transmită Notificări Fizice vor specifica una sau mai multe persoane de contact în cazul apariției unei situații de urgență, precum și numerele corespunzătoare de telefon și fax. Atât OTS cât și respectivele părți se vor informa reciproc în cazul schimbării acestor informații.